

Боривој Пајовић, Милорад Радевић: БИБЛИОГРАФИЈА О РАТУ И РЕВОЛУЦИЈИ У ЈУГОСЛАВИЈИ; Војноиздавачки завод, Београд 1969, 786.

На иницијативу Савезног одбора СУВНОР Југославије, у издању Војноиздавачког завода недавно се појавила једна ријетко корисна публикација чији су аутори Боривој Пајовић и Милорад Радевић. Намјера је била да ова приручна књига послужи свима који се на неки начин интересују догађајима из народноослободилачког рата и социјалистичке револуције у Југославији. У томе се потпуно успјело. По најсавременијим захтјевима модерне библиографије даје се први пут у нас систематизован преглед свих послеријатних издања од 1945—1965. године, која се односе на ослободилачки рат и револуцију у Југославији.

Одувијек су велики догађаји у историји једног народа представљали предмет особитог интересовања најширег круга стваралаца, који су кроз одређене форме свог духовног изражавања жељели да допринесу да се да потпунији израз и оцјена тих збивања. Јер, често се значај једне епохе одмјерава у правој величини и кроз научна и уметничка дјела која се на њу односе. Она су уједно и споменик минулом времену и споменик културе тога народа.

Значај и величина друштвене револуције у Југославији налазе одраза одмах послје ослобођења, у бројној литератури најразноврснијег карактера и форме. Теме из рата и револуције су постале и остале предмет најширег интересовања југословенске јавности.

Та бројна и обимна литература, која је објављена на свим језицима народа и народности социјалистичке Југославије; без једне солидне библиографије није могла бити на дохват и од потпуне користи онима који су за њу заинтересовани. Овај тежак, али захвалан посао, који је захтијевао широко познавање предмета и велико стрпљење, аутори ове библиографије су, значајки обавили.

Припремајући ову библиографију аутори су се придржавали

широко постављеног програма рада. Они нијесу примјењивали селективну методу, тако да су библиографијом обухваћена сва послеријатна издања за двадесетогодишњи период. Дјела која се само дјелимично односе на предмет библиографије такође су узета у обзир, с тим што је то на прикладан начин и истакнуто. Нијесу изостала ни поправљена, поновљена и допуњена издања, што омогућава потпун увид у цјелокупну издавачку дјелатност за назначени период.

Досједну библиографску обраду књига са потребним резимеима аутори су извршили за сва издања. То није урађено једино за оне књиге које аутори нијесу успјели пронаћи. Њих није велики број и оне су добиле у библиографији одређено мјесто на крају књиге.

Библиографија је подијељена на три основна дијела: *Документа*, *Наука*, *Публицистика*, *Књижевност* и *Умјетност*. Даља подјела извршена је по форми дјела унутар ове подјеле. Предметна подјела није могла бити примјењена због разноврсности проблема који се третирају у већем броју публикација. Такве књиге ваљало је регистровати на више мјеста, а то би ишло на штету простора и у неким случајевима било чак немогуће. Евентуални недостаци који произлазе из формалне подјеле откљониће употреба тематског регистра, па читалац неће имати веће тешкоће у проналажењу жељене књиге. Аутори су били свјесни мањкавости овакве врсте. Они су настојали да се појединачно изврши што последнија оцјена свих публикација на основу чега је вршено њихово сврставање по одређеним групама. Извршена је и појединачна оцјена извора по њиховој вриједности.

Посебно је извршено одвајање публикација од већег броја аутора, изузимајући она збирна дјела која у третирању проблема представљају одређену тематску и језичку цјелину. Даља подјела збир-

них публикација извршена је зависно од сродности већег броја проблема. Оне публикације које због хетерогености предмета нијесу могле бити распоређене ни у једну од одређених група сврстане су под одредницу „Разно“ — у првом дијелу библиографије. У исту групу дошла су и дјела која поред научних радова садрже и прилоге публицистичке и књижевне природе.

Први дио библиографије садржи историјске изворе, научне радове, публицистику, уџбенике, хронологије, атласе и регеста. Класификација је извршена у 16 група. Историјски извори заузимају првих седам група. Даљи распоред публикација вршен је зависно од карактера проблема који садрже. Научноистраживачки и студијски радови сврстани су испред публицистике. Хронологије, уџбеници, атласи и регеста донесени су на крају. У задњој групи првог дијела регистроване су књиге које својом садржином нијесу могле бити распоређене у неку од ранијих група.

У другом дијелу библиографије обрађена су књижевна дјела која се односе на рат и револуцију. Дата је и библиографска обрада студија, монографија, есеја и критика које се односе на дјело и њихове ауторе. Извршена је и регистрација уџбеника. Поједине групе унутар овог дијела одређене су према књижевној врсти којој дјело припада.

Трећи дио библиографије чине два засебна одјељка: *Умјетност* и *Музикалије*. У првом одјељку класификовање дјела није извршено по врсти дјела, већ по врсти публикације, јер се у већини случајева радило о репродукцијама умјетничких текстова. Распоред музикалија извршен је по сродности композиција. Предност је дата „тежим музичким формама“.

У изради библиографије употребљен је скраћени метод библиографске обраде. У оквиру група биографске јединице слиједи абецедним редом. Изузеци су прављени само када се радило о преводима. Они су сврстани иза оригинала.

На крају библиографије предложени су: Регистар прегледа и општих дјела, Тематски регистар, Регистар географских имена, Регистар личних имена и Регистар аутора. Уз регистре дата су потребна објашњења, што посебно олакшава рад и омогућава брзо сналажење и увид у предметну литературу.

Не мали напори аутора нијесу остали ненаграђени. Радови овакве врсте никад не застаријевају. Могуће су само њихове допуне новом литературом. Приступачна за свакога, ова књига ће корисно послужити свима који се баве или на неки начин желе да се обавијесте о богатим догађајима из нашег ослободилачког рата и социјалистичке револуције.

Павле Милошевић

„М И Л У Т И Н“

(Књигу припремила редакција у саставу: Јеврем Брковић, Селимир Илић, Мило Краљ, Зоран Лакић, Шпиро Лагатор. Издање Предузећа за водне путеве „Иван Милутиновић“, Београд 1969)

Навршило се двадесет и пет година од трагичне смрти народног хероја, члана Политичког бироа ЦК КПЈ, члана Националног комитета ослобођења Југославије и генерал-лајтнанта Народноослободилачке војске и партизанских одреда Југославије Ивана Милутиновића — Милутина. Тим пово-

дом београдско Предузеће за водне путеве „Иван Милутиновић“ припремило је књигу под насловом *Милутин*.

Уводни текст Веселина Ђурановића представља на одређен начин згуснут преглед свега онога што књига садржи у своја три одјељка. Заправо књига је компоно-